

Az
V. Állami Számvevőszék
fejezet
2010. évi költségvetésének
végrehajtása

Budapest, 2011. május hó

Az Állami Számvevőszék történetében az elmúlt évet a változások és a kihívások meghatározó kettőssége jellemzi. A hivatal 2010-ben sajátos körülmények között végezte munkáját és ellenőrzési tevékenységét, ugyanis korábbi elnökének megbízatása 2009. december 9-én lejárt, s az intézmény, amely immár nyolcadik éve alelnök(ök) nélkül működött, ezt követően országgyűlési döntés hiányában 2010 júliusáig teljes jogkörű választott vezető nélkül folytatta tevékenységét. A szabályozás megteremtette a kereteit annak, hogy a több mint féléves időszak alatt az intézmény főtitkára bár szűkített jogosítvánnyal, de irányíthassa a hivatali szervezetet, jogosult és köteles volt megtenni mindazt, ami az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségei teljesítéséhez, működéséhez halaszthatatlanul szükséges. A főtitkár nem helyettesíthette/képviselhette az elnököt az Országgyűlésben, az ellenőrzési munkában a főigazgatóknak nem volt a felettese, szervezetalakítási és vezetői kinevezési jogkör hiányában nem volt zökkenőmentes a munkáltatói joggyakorlás. Jelentősen visszaesett a sajtómegjelenés, ami hátrányosan érintette a nyilvánosság révén elérni kívánt hatást.

A működés formailag ugyan biztosított volt, de az elnöki irányítás rendszere nem érvényesülhetett, és fontos, az intézmény szakmai-szervezeti fejlődését meghatározó döntések maradtak el.

Az Országgyűlés 2010 júniusában meghozott döntésével, az új számvevőszéki elnök és alelnök megválasztásával, illetve július 5-én történt hivatalba lépésével a számvevőszéki vezetés hosszabb idő után újra az Alkotmány előírásainak megfelelően működik. Az új vezetés elsődleges feladata volt a szervezet irányításának helyreállítása. Ennek érdekében át kellett tekinteni a szervezet teljes működését, szabályozottságát és a vezetést támogató kontrollokat. Számos olyan döntést kellett meghozni, amelyek korábbi elmaradása kedvezőtlenül befolyásolta a gazdálkodást és ezáltal a számvevőszéki feladatellátást.

Az új vezetés hivatalba lépéséig az elmúlt években a Számvevőszék létszáma jelentősen az engedélyezett létszámkeret alá csökkent, s az új, kellő számú, felkészült munkaerő biztosítása, képzése komoly kihívás elé állítja a szervezetet. Az ellenőrzések a 2009 végén elfogadott ellenőrzési terv szerint folytak, de csak az új elnök megválasztását követően lehetett a tervet a legsürgetőbb elvárásokhoz igazítani.

A megválasztott elnök szakmai koncepciójának meghirdetése után elkészült az intézmény új középtávú stratégiája és 2011. évre szóló ellenőrzési terve. Az ezekben kitűzött célok teljesítése és az átlátható működés érdekében megkezdődött a szervezet átalakítása, az információ-áramlás, a kontrolling és a munkafolyamatokra vonatkozó szabályok érvényesülését biztosító ellenőrzési rendszerek meghatározása, kiépítése mind az ellenőrzés-szakmai feladatok, mind az azokat támogató intézményi feladatok körében.

Az ÁSZ 2010-ben a korábbi elnöke által jóváhagyott – az Országgyűlés Költségvetési, Pénzügyi és Számvevőszéki Bizottsága által megtárgyalt – ellenőrzési tervben foglaltak szerint végezte tevékenységét.

A 2010. évi ellenőrzési tervben összesen 65 téma szerepelt. Év közben az ÁSZ ellenőrzési terve 6 feladattal kiegészült, három törlésre került, így a módosított ellenőrzési terv 68 vizsgálatot tartalmazott. A 2010-re ütemezett feladatok teljesültek, az év során 46 jelentés került közzétételre, melyek közül 6 jelentést – választott vezetők hiányában – az elnök nevében eljáró főtitkár írt alá. Az erőforrás felhasználás a tervezettnél megfelelően alakult.

A törvényekben különféle rendszerességgel előírt (évenkénti, kétévenkénti illetve rendszeres) feladatok teljesítése az ellenőrzési erőforrások 67%-át vette igénybe, ezekről 33 jelentés készült.

Az évenkénti ellenőrzési kötelezettségek (az állami költségvetés megalapozottságának véleményezése, zárszámadásának ellenőrzése, a MNV Zrt. és az MTI Zrt. 2009. évi működésének, valamint a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek megosztásának ellenőrzése) teljesítése az erőforrások 35%-át jelenti.

A kétévenkénti ellenőrzési kötelezettségek teljesítéseként 2 párt és 2 pártalapítvány gazdálkodásának ellenőrzéséről készült jelentés.

A rendszeres ellenőrzési feladatok (melyek gyakoriságát az ÁSZ maga határozza meg) teljesítéseként 24 jelentés közreadása történt meg, az erőforrások 30%-ának felhasználásával. (Rendszeres ellenőrzési feladatot jelent a költségvetési fejezetek, a helyi önkormányzatok, a társadalombiztosítási és az elkülönített állami pénzalapok gazdálkodásának ellenőrzése.) E feladatokon belül 76%-ot jelentett a helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése. A 119 helyi és települési önkormányzat helyszíni ellenőrzésénél szerzett tapasztalatokat összefoglaló jelentésen kívül 16 jelentős nagyságrendű költségvetéssel, illetve vagyonnal rendelkező önkormányzatról önálló számvevőszéki jelentés készült (5 megyei, 6 megyei jogú városi és 5 fővárosi kerületi önkormányzat).

2010-ben a Kormány felkérésére az Országos Cigány Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzésére került sor.

A törvényi előírások teljesítése mellett az éves erőforrások 33%-ában olyan témák ellenőrzése történt, amelyek végrehajtásának gyakoriságát törvény nem rögzíti. Ezek, az ÁSZ elnökének döntése alapján választott ellenőrzések többségében a teljesítmény-ellenőrzés módszertana alapján kerültek végrehajtásra.

Az ÁSZ elnökének döntése alapján megvalósult ellenőrzések az ÁSZ 2010 végéig érvényes stratégiájának céljaihoz illeszkedően három súlypont köré csoportosíthatóak: az uniós források igénybevétele, cél szerinti hasznosítása, az állami fejlesztési források védelme és az állami feladatok hatékony és eredményes ellátása.

Az ÁSZ Kutató Intézetének (ÁSZKUT) legfontosabb feladata, hogy kutatásaival támogassa az Országgyűlés, illetve a kormányzat számára végzett számvevőszéki tanácsadói tevékenységet. Az Intézet kutatási tevékenysége során – a számvevőszéki ellenőrzési tapasztalataira támaszkodva – összegző, értékelő tanulmányokat, illetve a közpénzügyi rendszer működését és továbbfejlesztési lehetőségeit bemutató háttér tanulmányokat készít.

A fejezet gazdálkodásának feltételei

A 2010. évi feladatok megvalósítására a 2009. évi CXXX. törvényben fejezeti szinten 6.631,2 millió forint kiadási előirányzat került jóváhagyásra, melynek fedezetét 20,0 millió forint saját bevétel és 6.611,2 millió forint költségvetési támogatás biztosította.

Az intézmény – előzőekben részletezett – 2010. évi működési környezete, a választott vezető nélküli hét hónap, a korábban, még 2009-ben elrendelt létszámfeltöltési zárlat, valamint a szervezetalkítási és kinevezési jogkörök hiánya miatt a költségvetési gazdálkodás is – a kényszer-takarékosság miatt – csak a legszükségesebb kiadásokra korlátozódhatott. Az első félévben új projektek, terven felüli ellenőrzési feladatok nem indulhattak, indokolt tárgyi eszköz beszerzések, fejlesztések maradtak el, illetve a létszám folyamatosan csökkent, így főként a személyi juttatások terén a korábbi évekhez viszonyítva jelentős mértékű előirányzat-maradvány keletkezett.

Az év második felében megkezdett szervezet-átalakítás folyamatának, a stratégia megújításának, valamint az új ellenőrzési feladatok végrehajtásához szükséges szakképzett és elhivatott munkatársak felvételének költségvetési kihatásai döntő többségükben a 2011-12. évben jelentkeznek.

1. Cím: Állami Számvevőszék

A címhez az önállóan működő és gazdálkodó Állami Számvevőszék Gazdálkodó Szervezete és az önállóan működő ÁSZ Kutató Intézete tartozik.

Törzskönyvi azonosítószám:

324766000 Állami Számvevőszék Gazdálkodó Szervezete

324788100 Állami Számvevőszék Kutató Intézete

A honlap címe: www.asz.hu

Az intézményi feladatok megegyeznek a fejezeti összefoglalóban leírtakkal.

millió forintban, egytizedessel

Megnevezés	2009. évi tény	2010. évi eredeti előirányzat	2010. évi módosított előirányzat	2010. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
<i>millió forint, egy tizedessel</i>					<i>%-ban</i>	
Kiadás	7.470,3	6.631,2	6.931,2	6.271,7	84	90
ebből:személyi juttatás	4.541,5	4.459,1	4.490,9	4.099,6	90	91
központi beruházás						
Folyó bevétel	116,9	20,0	21,6	9,2	8	43
Támogatás	7.184,7	6.611,2	6.631,5	6.631,5	92	100
Előirányzat-maradvány	446,8		278,1	278,1	62	100
Létszám (fő)	522	598	598	512	98	87

A költségvetési törvényben jóváhagyott 6.631,2 millió forint összegű eredeti kiadási előirányzat az év közben végrehajtott előirányzat-módosítások hatásaként 300,0 millió forinttal emelkedett.

millió forintban, egytizedessel

2010. évi előirányzat-módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2009. évi CXXX. törvény szerinti előirányzat	6.631,2	20,0	6.611,2	4.459,1
Módosítások jogcímenként				
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	278,1	278,1		15,8
- Kereset-kiegészítés miatti módosítás	14,7		14,7	11,6
- Nemzeti szakértővel kapcsolatos kiadások	5,6		5,6	4,4
- Lakáskölcsön folyósítás	1,6	1,6		
2010. évi módosított előirányzat	6.931,2	299,7	6.631,5	4.490,9

Az előirányzat felhasználását befolyásoló főbb tényezők kiemelt előirányzatonként a következők voltak:

Személyi juttatások és létszámgazdálkodás

A feladatok teljesítésére jóváhagyott létszám 598 fő volt.

Az év során a létszámmozgás az alábbiak szerint alakult:

- belépők száma: 33
- kilépők száma: 35

Az éves átlagléttség 512 fő, melyből 6 fő a részmunkaidőben foglalkoztatottak száma. A december 31-i munkajogi záró létszám 543 fő.

A személyi juttatások felhasználása 10 %-kal kevesebb a 2009. évinél.

A csökkenés oka, hogy a 2009-ben bevezetett létszámkorlátozó intézkedés 2010. év elején sem került megszüntetésre annak érdekében, hogy az ÁSZ újonnan megválasztásra kerülő vezetésének megfelelő mozgástér álljon rendelkezésére a szervezeti átalakítások, feladatmódosulások végrehajtásához szükséges szakemberállomány biztosításához.

A betöltetlen álláshelyekből, betegállományokból képződött megtakarítások, valamint a jutalomra tervezett előirányzat a jogszabályban meghatározott (rendszeres személyi juttatás eredeti előirányzatának 12 %-a) mértéknek megfelelő összeg jutalmazásra való kifizetését tették lehetővé.

A cafetéria elemek (önkéntes nyugdíjpénztári és egészségpénztári munkáltatói támogatás, üdülési csekk, meleg étkezési utalvány, internethasználat, helyi utazásra szolgáló bérlet, iskolakezdési támogatás) a dolgozók nyilatkozatai alapján kerültek kifizetésre.

Munkaadókat terhelő járulékok

Az előirányzat a személyi juttatásokhoz kapcsolódóan módosult.

A kifizetés a személyi juttatások és egyéb járulékköteles kifizetések teljesítésének függvényében alakult.

Dologi kiadások

A dologi kiadásokra jóváhagyott 941,5 millió forint összegű előirányzat az év közbeni módosítások hatásaként 1.029,1 millió forintra emelkedett, a teljesített kiadás összege 911,5 millió forint.

Az előirányzatot növelte:

- a 2009. évi előirányzat-maradvány igénybevétele,

csökkentette:

- a megnövekedett felújítási és beruházási feladatok miatti átcsoportosítás.

A módosított előirányzathoz viszonyított teljesítés elmaradását egyes feladatok tervezettől eltérő időpontban való megvalósulása, a kifizetések 2011-re való át-húzódása indokolja.

A teljesített kiadások összege 175,6 millió forinttal, 16,2%-kal kevesebb a 2009. évi kiadásoknál.

A 2010. évi támogatási előirányzatok mérséklésének következtében jelentősen csökkent a külső szakértői szolgáltatások igénybevétele. Mérséklődtek a bel- és külföldi kiküldetések kiadásai és a bérelt irodai területek egy részének felmondása miatt a azzal kapcsolatos üzemeltetési díjak.

A kiadások csökkentésére tett intézkedések

A közigazgatási szervekhez hasonlóan, 2009-ben az ÁSZ elnöke felvételi zárlatot rendelt el (amely a 2010 első félévében is fennmaradt), a megüresedett álláshelyek kizárólag a feladatok ellátását közvetlenül veszélyeztető esetben, külön engedéllyel kerültek betöltésre. Közbeszerzési eljárás keretében a korábbi szerződési ár alatt valósult meg az üzemeltetéshez szükséges szolgáltatások igénybe vétele. Új megoldások alkalmazásával csökkenthetővé vált az ellenőrzés és az intézmény működés területén a papírfelhasználás, a nyomdai kapacitás igénybevétele, az informatika területén az új hardverbeszerzésekre, a licence és követési díjakra fordított kiadás.

A vezetékes telefonszolgáltatásra fordított kiadásokat a 2009 decemberében kötött szerződés alapján 2010. januártól az ÁSZ-os telephelyek (az ÁSZ munkatársai 24 telephelyen dolgoznak) közötti beszélgetés, hangadat után nem kell forgalmi díjat fizetni, így a vezetékes telefonszolgáltatásra fordított kiadások 2010-ben mintegy 7,3 %-al csökkentek.

Felhalmozási kiadások

A költségvetési törvényben jóváhagyott 86,3 millió forint összegű előirányzatot az előző évi kötelezettségek 116,9 millió forinttal, a dologi előirányzatokból való átcsoportosítás 42,6 millió forinttal növelték.

Az épületek állagmegóvása, az elhelyezési feltételek színvonalának javítása érdekében végzett tervszerű munkák körében a 2010. évben a Bécsi utca 5. szám alatt lévő irodacsoport teljes körű felújítására került sor. Erre a feladatra, valamint műszaki szükségességből adódó beruházási munkákra tárgyévben összességében 41,2 millió forint került felhasználásra.

A feladatok ellátását és a munkahelyi feltételek javítását segítő eszközrendszer megfelelő színvonalon tartása érdekében 7,2 millió forint értékben fénymásolók, bútorok kerültek beszerzésére.

Az informatikai és telekommunikációs fejlesztések - a korábbi években megvalósult eredmények figyelembe vételével - 2010-ben is az ÁSZ évente aktualizált, Elnöki értekezleten jóváhagyott, részletes IT stratégiájában meghatározott projekt tervek szerint történtek.

Az év során 76,6 millió forint értékű szoftver került beszerzésre, melyből 67,8 millió forint értékben az ÁSZ IT stratégiájában foglalt fejlesztések, szoftver frissítések valósultak meg. A „Korrupciós kockázatok feltérképezése..” című projektre elnyert támogatás összegéből szoftver beszerzésre 8,8 millió forint került felhasználásra.

A biztonsági szoftverbeszerzések, valamint azok licencei-nek (tűzfal szoftver, behatolás megelőző, spam-szűrő, Web biztonsági és tartalomszűrő, Symantec vírusvédelmi szoftver licence-k, stb.) megújításával az ÁSZ-nál keletkezett és tárolt adatok biztonságát (integritását, bizalmasságát és sértetlenségét) lehet megvalósítani.

Az elmúlt évben 20 db asztali PC, valamint 24 db notebook számítógép beszerzésére került sor. Az eszközök tervszerű cseréjét 45 db közepes teljesítményű nyomtató beszerzése biztosította. A dinamikus növekvő számítógépes szolgáltatások megfelelő színvonalú kiszolgálása érdekében plusz 5TB nettó tárhelykapacitással bővült a SAN Storage rendszer, a HP DL 380G5-ös típusú szervergépekkel bezárólag azokban mindösszesen +80 GB-tal bővült a memória, illetve a Bécsi utcai számítógépterembe 1 db új szervergép került telepítésre. 2010-ben továbbfolytatódott az előző évben elkezdett virtualizációs technológia alkalmazása.

2010. évben számítástechnikai, telekommunikációs eszközök, gépek vásárlására 44,0 millió forint került felhasználásra, melyből 12,2 millió forint a „Korrupciós kockázatok feltérképezése..” című projekt megvalósításával kapcsolatos kiadás.

A gépjárműpark tervszerű megújítása érdekében 1 db gépjármű cseréjére, ezen túlmenően a gépjárművek üzemeltetéséhez szükséges alkatrészek, tartozékok beszerzésére került sor, összességében 8,4 millió forint értékben.

Kölcsön nyújtás

A befolyt lakáskölcsön törlesztő részletek terhére 1,6 millió forint került újból folyósításra, mely összegből 3 fő részesült. A kiadott kölcsönök törlesztése az előírásoknak megfelelően folyik.

Bevételek

A bevételi előirányzatok és teljesítéseik a következők szerint alakultak:

	<i>millió forint</i>		Teljesítés
	Előirányzat		
	Eredeti	Módosított	
Bevétel	20,0	299,7	287,3
Támogatás	6.611,2	6.631,5	6.631,5
Összesen	6.631,2	6.931,2	6.918,8

A saját bevételek teljesítés részletezése:

- intézményi működési bevételek 7,6 millió forint
- lakáskölcsön visszatérülés 1,6 millió forint
- előirányzat-maradvány igénybevétele 278,1 millió forint

A bevételek eseti jellegűek, tartós finanszírozásba nem vonhatók be. Az ÁSZ tevékenységéből adódóan a bevételek növelésére nincs lehetőség.

Előirányzat-maradvány

A keletkezett maradvány összege 647,1 millió forint, melyből 203,1 millió forint – a feladatok, a teljesítések 2011. évre való átütemezésének, áthúzódásának következtében – kötelezettségvállalással terhelt maradvány. A szabad maradvány 98,6 %-át a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok maradványának együttes összege teszi ki.

A bevezetőben leírt körülmények, valamint az időközben jelentkező többletfeladatok, így a Költségvetési Tanács tagságával, az állami és önkormányzati vállalatok ellenőrzésével összefüggő megnövekedő szakértői foglalkoztatások igénye miatt került sor a 445.800 ezer forint kötelezettségvállalással nem terhelt 2010. évi előirányzat-maradvány visszaigénylésére.

Könyvvizsgálat

Az Országgyűlés elnöke által közbeszerzési pályázat útján kiválasztott független könyvvizsgáló elvégezte az ÁSZ költségvetési fejezet 2010. december 31-i fordulónapra elkészített költségvetési beszámolójának könyvvizsgálatát. A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó törvények és egyéb jogszabályok alapján, valamint az ÁSZ Financial Audit

típusú módszerének alkalmazásával hajtották végre. Az elvégzett könyvvizsgálat magába foglalta az éves költségvetési beszámoló tényszámait alátámasztó bizonylatok mintavételen alapuló vizsgálatát, emellett tartalmazta az alkalmazott számviteli alapelvek, valamint az éves költségvetési beszámoló bemutatásának értékelését. Ennek alapján a könyvvizsgálat elegendő és megfelelő bizonyosságot szerzett arról, hogy az éves költségvetési beszámoló a számviteli törvényben, illetve az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglaltak, valamint az általános számviteli elvek szerint készült el. Véleményük szerint az éves költségvetési beszámoló az ÁSZ költségvetési fejezet 2010. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Dr. Csapodi Pál
főtitkár